

PATVIRTINTA
Panevėžio „Šviesos“ ugdymo centro
direktoriaus 2022 m. birželio 17 d.
įsakymu Nr. V-94

APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Panevėžio „Šviesos“ ugdymo centro (toliau – Centras) apgaulės ir korupcijos prevencijos tvarkos aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja apgaulės ir korupcijos prevencijos principus, tikslus, uždavinius, apgaulės ir korupcijos prevencijos proceso organizavimą, įgyvendinamas apgaulės ir korupcijos prevencijos priemones, jų įgyvendinimo koordinavimą bei kontrolę.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

2. **Korupcijos prevencija** – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamą priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų.

3. **Korupcija** – tai tiesioginis ar netiesioginis kyšio arba kito nepagrįsto atlygio ar pažado dėl tokio atlygio prašymas, siūlymas, davimas ar priėmimas, kuris iškreipia asmens, gaunančio kyšį, nepagrįstą atlygį ar pažadą dėl kyšio ar nepagrįsto atlygio tinkamą bet kurios pareigos atlikimą.

4. **Apgaulė** – veiksmai, elgesys ar žodžiai, kuriais norima apgauti, suklaidinti.

5. **Piktnaudžiavimas** – veikimas ar neveikimas, kai darbuotojui suteikti įgaliojimai naudojami ne pagal įstatymus bei kitus teisės aktus arba savanaudiškais tikslais, ar dėl kitokių asmeninių paskatų (naudojimosi tarnybine padėtimi, keršto, pavydo, karjerizmo, neteisėtų paslaugų teikimo ir t. t.), taip pat tokie darbuotojo veiksmai, kai viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama.

III SKYRIUS APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRINCIPAI

6. Korupcijos prevencija įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

6.1. **Teisėtumo** – korupcijos prevencijos priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų bei užtikrinant pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsaugą;

6.2. **Visuotinio privalomumo** – korupcijos prevencijos subjektais gali būti visi asmenys;

6.3. **Sąveikos** – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų

korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam tokią pagalbą;

6.4. **Pastovumo** – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumo užtikrinimas nuolat tikrinant ir prižiūrint korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo rezultatus, bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo.

IV SKYRIUS PREVENCIJOS TIKSLAI

7. Pašalinti apgaulės ir korupcijos atsiradimo galimybes Centro veikloje, siekti, kad ji netrukdytų teikti kokybiškas paslaugas pagal įstaigos nuostatus, užtikrinti žmonių teises ir laisves.

8. Rengiamos antikorupcinės priemonės turi būti nuoseklios, visapusiškos ir ilgalaikės. Didelis dėmesys turi būti skirtas korupcijos apraiškų prevencijai ir neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principo įgyvendinimui. Būtina ugdyti Centro darbuotojų savimonę bei žmonių nepakantumą korupcijai.

9. Sėkmingai kovoti su korupcijos apraiškomis galima, kai ilgalaikė politika pagrįsta visuotinai pripažįstamomis priemonėmis, prevencija, teisės pažeidimų tyrimu, žmonių švietimu ir jų parama.

10. Šiame apraše numatytos priemonės turi būti siejamos su iškilusių problemų sprendimu ir apsauga nuo esamos ar atsirandančios apgaulės ir korupcijos Centro veikloje. Taip pat būtina visokeriopai ginti visuotinai pripažįstamas žmogaus teises ir laisves.

11. Skatinti glaudesnę Centro bendradarbiavimą su kitomis institucijomis, organizacijomis bei visuomene.

V SKYRIUS PREVENCIJOS UŽDAVINIAI

12. Nustatyti labiausiai apgaulės ir korupcijos paveiktas Centro veiklos sritis, užtikrinti veiksmingą ir kryptingą ilgalaikę kovą su korupcija, numatytų priemonių įgyvendinimą.

13. Atskleisti apgaulės ir korupcijos priežastis, sąlygas ir jas šalinti.

14. Atgrasinti asmenis nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, žmonių apgaulės.

15. Užtikrinti korupcijos prevencijos priemonių taikymą ir tinkamą jų įgyvendinimo administravimą bei kontrolę.

16. Skatinti skaidrų Centro veiklos vykdymą.

17. Skirti už šios politikos įgyvendinimą ir kontrolę atsakingus asmenis.

18. Užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę.

19. Įtraukti į apgaulės ir korupcijos prevenciją Centro darbuotojus.
20. Korupcijos atsiradimo rizika įvertinama:
 - 20.1. Motyvuota apgaulės ir korupcijos tikimybės vertinimo išvada ir su tuo susijusia informacija;
 - 20.2. Apklaustos duomenimis;
 - 20.3. Darbuotojų savarankiškumas priimant sprendimus ir spendimų priėmimo diskrecija (darbuotojo ar įstaigos teisės spręsti kokį nors klausimą savo nuožiūra);
 - 20.4. Centro darbuotojų priežiūros ir kontrolės lygio nustatymu;
 - 20.5. Reikalavimu laikytis nustatytos darbo tvarkos.
21. Nustatyti galiojančių tvarkos normų pažeidimus.
22. Pranešimų, skundų, informacijos, susijusios su apgaule ir korupcija, tikrinimas ir priemonių taikymas jiems pasitvirtinus.
23. Centro darbuotojų supažindinimas su apgaulės ir korupcijos prevencijos tvarka.

VI SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

24. Apgaulės ir korupcijos prevencijos kontrolės ir priežiūros vykdymas.
25. Sistemingas darbuotojų nepakantumo korupcijos apraiškoms visuomenės gyvenime ugdytas.
26. Atsakomybės neišvengiamumo principo taikymas už Centro veiklos sistemoje padarytus nusižengimus, susijusius su korupcija.
27. Viešųjų ir privačiųjų interesų derinimas, užtikrinimas, kad priimant sprendimus pirmenybės būtų teikiama viešiesiems interesams, siekti priimamų sprendimų nešališkumo ir užkirsti kelią korupcijai ir apgalei Centro veikloje.
28. Pranešimų, skundų, informacijos, susijusios su korupcija, tikrinimas ir priemonių taikymas jiems pasitvirtinus.
29. Savo kompetencijos neviršijimas.
30. Problemų išankstinis nuspėjimas ir pašalinimas.
31. Atliekamos veiklos ir sudaromų sandorių dokumentavimo reikalavimų laikymasis.
32. Centro kontrolę vykdančių institucijų išvadų vertinimas.
33. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, Centro nuostatų, kitų dokumentų, susijusių su Centro veikla laikymasis.
34. Centro darbuotojų dalyvavimas korupcijos prevencijos perspėjime.

VII SKYRIUS PRANEŠIMŲ APIE APGAULĘ IR KORUPCIJĄ PATEIKIMO TVARKA

35. Pranešimai gali būti pateikiami:
 - 35.1. Telefonu;
 - 35.2. Centro elektroninio pašto adresu;
 - 35.3. Atsiuntus paštu ar per pasiuntinį (Kranto g. 18, Panevėžys);

35.4. Tiesiogiai atvykus į Centrą (Kranto g. 18, Panevėžys).

36. Pateikiamas pranešimas turi atitikti bendruosius reikalavimus, keliamus asmens kreipimuisi į įstaigas ir kitus viešojo administravimo subjektus.

37. Pranešime turi būti nurodyta:

37.1. Asmuo ar asmenys, kurio(-ių) veikimas ar neveikimas galimai turi biurokratizmo, piktnaudžiavimo, susijusių su korupcija, požymių;

37.2. Asmuo ar asmenys, apie kurį(-iuos) yra duomenų, kad jie gali žinoti apie pranešime nurodytas aplinkybes;

37.3. Įvykio aplinkybės (laikas, vieta ir kt.) bei kiti duomenys, pranešėjo nuomone, turintys reikšmės pranešimui nagrinėti.

38. Asmuo gali pateikti dokumentus, patvirtinančius pranešime nurodytas aplinkybes.

39. Pageidautina, kad pranešimas būtų pasirašytas jį surašiusio asmens ar pranešimo turinio teisingumas, kai pranešimas pateikiamas žodžiu, o jį užrašo asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę, patvirtintas pranešėjo parašu.

40. Jei asmuo pageidauja būti informuotas apie atliktus veiksmus, priimtus sprendimus, pranešime turi būti nurodyti asmens kontaktiniai duomenys: telefono numeris, elektroninio pašto adresas, gyvenamosios vietos adresas ar bet koks kitas adresas, kuriuo galima pateikti atsakymą.

41. Priimtas, užregistruotas pranešimas bei su pranešimu susijusi informacija pateikiama Centro apgaulės ir korupcijos prevencijos komisijai ištirti ir įvertinti ar darbuotojo, dėl kurio gautas pranešimas, veikoje yra biurokratizmo, piktnaudžiavimo, susijusių su korupcija, požymių.

42. Asmenys, susipažinę su pranešime gauta informacija, privalo užtikrinti informacijos konfidencialumą. Asmenys, neužtikrinę gautos informacijos konfidencialumo, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

43. Draudžiama gautą pranešimą ir jame nurodytą informaciją skelbti viešai, perduoti darbuotojui, apie kurio veikimą, neveikimą yra pranešta, išskyrus kai aukštesnės galios teisės aktai numato kitaip.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

44. Informaciją apie apgaulę ir korupciją Centro darbuotojai, bendruomenės nariai gali teikti direktoriui raštu, elektroniniu paštu ar kitais jiems prieinamais būdais.

45. Pranešimai, skundai bei visa informacija, susijusi su apgaule ir korupcija, tikrinama ir jiems pasitvirtinus taikomos Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos priemonės viešo paskelbimo būdu.

46. Visi Centro darbuotojai privalo būti supažindinti su apgaulės ir korupcijos prevencijos tvarka.

47. Asmenys, pažeidę šią tvarką, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
